

ข่าวเดือนการระบาดศัตรูพืชประจำสัปดาห์

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๑๑๔ ประจำวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐

โรคดอกเน่าดาวเรือง

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกดาวเรืองในทุกภาคของประเทศ เนื่องจากช่วงนี้สภาพอากาศมีความชื้นสูง ขอให้เกษตรกรเฝ้าระวังการเกิดโรคดอกเน่า โดยเฉพาะดาวเรืองที่อยู่ในระยะเริ่มออกดอกถึงระยะดอกบาน ซึ่งมีพบโรคนี้อันตรายในช่วงฤดูฝนหรือในช่วงสภาพอากาศที่มีความชื้นสูง โรคดอกเน่าเป็นโรคที่สำคัญ และทำความเสียหายแก่ดอกดาวเรืองทำให้ไม่สามารถเก็บผลผลิตขายได้ ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงดาวเรืองอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการ ให้รีบแจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้านเพื่อหาแนวทางดำเนินการควบคุม และป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Alternaria* sp.
เชื้อรา *Botrytis* sp.
เชื้อรา *Colletotrichum* sp.

ลักษณะอาการ

อาการที่เกิดจากเชื้อรา *Alternaria* sp. จะเริ่มแสดงอาการตั้งแต่ออกตูมดอก จนถึงช่วงที่ดอกกำลังพัฒนา เชื้อราเข้าทำลายก้านดอก กลีบเลี้ยง กลีบดอก ทำให้กลีบเลี้ยงไหม้เป็นสีน้ำตาล โดยเฉพาะส่วนของกลีบดอกจะทำให้กลีบดอกช้ำ ในฤดูฝนกลีบดอกจะไหม้เปลี่ยนจากสีเหลืองเป็นสีน้ำตาล แผลเน่าแห้งมีผงเชื้อราสีเทาหรือดำขึ้นปกคลุมอยู่บนกลีบดอก ถ้าเชื้อเข้าทำลายช่วงดอกกำลังบานจะทำให้กลีบเลี้ยงเน่ารัดตัว ดอกไม่บาน หรือทำลายบริเวณฐานรองดอกจะมีแผลสีน้ำตาลอ่อนข้างใดข้างหนึ่ง ทำให้ลักษณะดอกดาวเรืองที่เป็นโรคนั้นบานครั้งเดียว

อาการที่เกิดจากเชื้อรา *Botrytis* sp. จะเกิดขึ้นหลังดอกบานเต็มที่แล้ว โดยบริเวณกลางดอกโคนดอกกลีบดาวเรืองจะเริ่มมีแผลสีน้ำตาล และจะลามไปทั้งดอก ทำให้ดอกเน่าแฉะ ตอนเช้าอาจสังเกตเห็นก้านชูสปอร์ และสปอร์ของเชื้อราออกอยู่บริเวณแผลโดยสปอร์จะปลิวไปตามลม ทำให้เกิดการระบาดทั่วทั้งแปลง

อาการที่เกิดจากเชื้อรา *Colletotrichum* sp. หากเกิดในระยะที่ดอกกำลังเริ่มเป็นดอกตูมจะทำให้ดอกไม่สามารถบาน หากเชื้อเข้าทำลายในระยะที่ดอกบานอาการเน่าเป็นวงแหวน บริเวณกลางดอก โดยดอกที่เกิดโรคกลีบดอกจะเน่าเป็นสีน้ำตาลลามเข้าไปทางโคนกลีบ ทำให้ดอกมีสีน้ำตาลดำ เชื้อเข้าทำลายจากดอกกลามสู่ลำต้น

การแพร่ระบาด

สปอร์ของเชื้อราจะติดไปกับเมล็ดพันธุ์ ปลิวไปตามลม และแพร่กระจายไปกับน้ำที่รด หรือกระเด็นไปกับน้ำฝน พบการเกิดโรคตลอดปี จะทำความเสียหายในฤดูฝนช่วงความชื้นสูง

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. สำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ
๒. หากพบว่ามีอาการของโรคภายในแปลงปลูกให้เก็บแล้วเผาทำลายเพื่อป้องกันการระบาดของโรคไปยังต้นอื่นๆ
๓. ให้ระมัดระวังการให้น้ำ อย่าให้ชุ่มมากจนเกินไป โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน หรือในช่วงที่มีอากาศร้อน นอกจากนี้ในแปลงปลูกหากสามารถใช้ระบบน้ำหยด จะสามารถ ลดการเปียกของต้นทำให้ลดการระบาดของโรคได้เป็นอย่างมาก
๔. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร รดแปลง หรือพ่นให้ต้นพืช ทุก ๑๕ วัน
๕. ถ้าระบาดมาก พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช
  - คลอโรธาโลนิล อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ
  - ไซเนบ อัตรา ๕๐ - ๑๐๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
  - คาร์เบนดาซิม อัตรา ๓๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

ในฤดูถัดไป

๖. เลือกใช้ต้นพันธุ์ที่ปลอดโรค มาจากแหล่งที่เชื่อถือได้
๗. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน
๘. ใส่เชื้อราไตรโคเดอร์มาลงในดินแปลงเพาะกล้า โดยผสมกับปุ๋ยอินทรีย์ อัตราส่วน 0.5 กิโลกรัม ต่อ 50 กิโลกรัม หว่านลงในแปลงก่อนหว่านเมล็ดพืช
๙. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาคลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูก อัตรา ๕๐ กรัม ต่อเมล็ดพืช ๑ กิโลกรัม เพื่อป้องกันการเข้าทำลายของเชื้อราที่อาจติดมากับเมล็ดพันธุ์

ที่มา : ๑. สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

๒. www.thongchalem.com

๓. <http://pirun.kps.ku.ac.th/> มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เรียบเรียงโดย : กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

ที่มาภาพ : <http://www.goldmarigold.com>

ที่มาภาพ : <https://www.svgroup.co.th>